

Вилки
Колинс

Жена у белом

Превео
Милан Милетић

БУКФАН

[П Р В А Е П О Х А]

Причу започиње Волтер Хартрајт
(из Клементове крчме, учитељ цртања)

I

Ово је прича о томе шта женина стрпљивост може да поднесе, и о ономе што мушкарчева одлучност може да досегне.

Ако би било могуће да механизам закона зависи од дубине сваког предмета сумње, и да се сваки поступак истраге спроведе уз тек умерену помоћ подмазивања златом, догађаји који испуњавају ове странице можда би захтевали свој удео у пажњи јавности окренуте Кривичном суду.

Али закон је и даље, у извесним неизбежним случајевима, презапослени слуга дубоке кесе; и остаје да се прича, први пут, исприча на овом месту. Као што је могао једном да је чује судија, тако ће је сад чути читалац. Ниједна околност од значаја, од почетка до краја ове приче, неће бити изложена на основу чувења. Кад писац ових уводних редова (по имену Волтер Хартрајт) на изванредан начин дође у приснију везу, за разлику од других, са случајевима које ће забележити, он ће их описати сам. Кад више не буде имао сазнања о њима, он ће се повући из улоге наратора, а његов задатак, од тачке у којој је буде напустио, наставиће особе које могу да испричају о околностима на основу сопственог сазнања, исто онако јасно и уверљиво као што је и он о њима говорио пре њих.

На тај начин, овде предочену причу саопштиће више него једно перо, као што причу о огрешењу о закон, на суду, износи више него један сведок – с истим циљем, у оба случаја, да се истина увек предочи у најнепосреднијем и најприкладнијем облику; и да се уђе у траг заокруженом низу догађаја, тако што ће се особама које су биле у најнепосреднијој вези с њима, у свакој наредној етапи, омогућити да изложе сопствени доживљај, реч по реч.

Да прво чујемо Волтера Хартрајта, двадесет осмогодишњег учитеља цртања.

II

Био је последњи дан јула. Дуго, топло лето ближило се крају; а ми, уморни ходочасници лондонског плочника, почињали смо да размишљамо о сенкама облака полеглим по житним пољима, и о јесењим ветровима на обали мора.

Што се моје скромне особе тиче, лето на измаку оставило ме је без здравља, без расположења и, ако истина мора да се саопшти, и без новца. У протеклих годину дана, о својим професионалним изворима прихода нисам водио рачуна онако пажљиво као иначе; а сопствена екстраваганција сад ме је ограничила на то да јесен проведем штедљиво, између мајчине кућице у Хемпстеду и сопствених просторија у граду.

Вече је, сећам се, било тихо и облачно; лондонски ваздух био је необично тежак; далеки хук саобраћаја на улицама био је једва чујан; слабашан пулс живота у мени, и огромно срце града око мене, као да су се стапали у један глас, споро и све спорије, замирући заједно са сунцем. Одложио сам књигу над којом сам више дремао него што сам је читао, и напустио своје просторије, пошавши у потрагу за прохладним ноћним ваздухом у предграђима. Било је то једне од две вечери, које сам, сваке недеље, имао обичај да

проводим с мајком и сестром. Стога сам пошао у правцу севера, према Хемпстеду.

Догађаји о којима тек треба да извештим, захтевају да на овом месту поменем то да је, у време кад ово пишем, мој отац био већ неколико година покојни; и да смо моја сестра Сара и ја били једини из породице од петоро деце. Мој отац био је учитељ цртања, исто као и ја овог тренутка. Њега је марљивост учинила веома успешним у својој професији; а усрдна брига да обезбеди будућност онима који су зависили од његовог рада приморала га је да се, откако се оженио, посвети томе да за своје животно осигурање одваја много више од свог прихода него што би већина људи сматрала да је, у ту сврху, неопходно одвајати на страну. Захваљујући његовој задивљујућој штедљивости и самоодрицању, моја мајка и сестра остале су, после његове смрти, онолико независне од света колико су то биле и за његовог живота. Ја сам наследио његову клијентелу и имао сам све разлоге да будем захвалан за могућности које су ме чекале на почетку живота.

Пријатан сутон и даље је треперео на највишим гребенима вресишта; а призор Лондона, испод мене, потонуо је у црни бездан у сенци облачне ноћи, кад сам се нашао на капији кућице своје мајке. Само што сам позвонио, врата на кући нагло се отворише; и уместо служавке појави се мој честити италијански пријатељ, професор Песка; и раздрагано излете напоље да ме дочека, с упадљивим иностраним пародирањем енглеске добродошлице.

Њему самом, и мора да ми се дозволи да додам, и мени, припада част да професор буде формално представљен. Случај га је учинио полазном тачком у необичној породичној причи, коју ове странице имају за циљ да обелодане.

Са својим италијанским пријатељем упознао сам се у извесним угледним кућама, у којима је он подучавао матерњем језику, а ја цртању. Све што сам тад знао од приче о његовом животу било је то да је некад држао катедру на Универзитету у Падови; да је Италију напустио из поли-

тичких разлога (чију је природу, без разлике, одбијао да предочи било коме); и да се, током много година, прочуо у Лондону као учитељ језика.

Осим тога што је у ствари био патуљак – будући да је био савршено пропорционално грађен, од главе до пете – Песка је, чини ми се, био најниже људско биће које сам икад видео изван изложбених просторија. Упадљив по својој личној појави, он се, поред тога, од обичних смртника издвајао нешкодљивом ексцентричношћу сопствене природе. Преовлађујућа идеја његовог живота као да је било то да је био обавезан да сопствену захвалност земљи која му је пружила уточиште и средства за издржавање, покаже тако што ће учинити све што је у његовој моћи да се преобрази у Енглеца. Не задовољавајући се тиме да народу, у најширем смислу, упутити комплимент тако што ће без изузетка носити кишобран и без изузетка носити камашне и бели шешир, професор се поред тога трудио да како навикама и расположењем, тако и личном појавом – постане Енглез. Сматрајући да се, као народ, истичемо сопственом љубављу према атлетским вежбама, малецки човек би се, *impromptu*,¹ у безазлености сопственог срца, посветио свим нашим енглеским спортовима и играма, кад год би му се указала прилика да им се прикључи, чврсто уверен у то да је, вољним напором, у стању да усвоји наше народне разбигбриге на отвореном, баш као што је усвојио наше народне камашне и наш народни бели шешир.

Имао сам прилике да видим како ставља у процеп руке и ноге у лову на лисицу и на терену за крикет; а одмах затим имао сам прилике да видим како, исто тако заслепљено, ставља живот на коцку у мору код Брајтона.

Тамо смо се случајно срели и заједно купали. Да смо се упустили у било какве вежбе особене за мој народ, ја бих, разуме се, помно мотрио на Песку; али будући да су странци исто тако у стању да се у води старају о себи као што је

¹ Од прве, без оклевања (лат.).

то и Енглеz у стању, ниједном ми није пало на памет да би пливачко умеће могло да буде само још једна ставка на списку јуначких вежби које је професор веровао да може да савлада *impromptu*. Чим смо се удаљили од обале, зауставио сам се, схватајући да мој пријатељ заостаје, и окренуо да га потражим погледом. На свој ужас и запрепашћење, нисам видео ништа у правцу обале осим две беле руке које су се на тренутак батргале изнад површине воде, а затим нестале из видокруга. Кад сам заронио за њим, сироти човечуљак лежао је спокојно склупчан на дну, у удубљењу у шљунку, изгледајући кудикамо мањи него што сам га икад пре видео. Током пет минута, колико је прошло док сам га изнео, ваздух га је оживео и, уз моју помоћ, попео се степеницама машине за купање. С делимичним повратком живости, повратила му се и чудесна заблуда на тему пливања. Чим су зуби престали да му цвокоћу, он се осмехну испразно и изјавио да мисли да се ради о грчу.

Кад се потпуно опоравио и придружио ми се на обали, његова ватрена јужњачка природа у тренутку је провалила кроз све извештачене енглеске одмерености. Пренеразио ме је најнеобузданијим изразима љубави – и страсно је изјавио, на свој претеран италијански начин, да од тог тренутка свој живот ставља мени на располагање – и објавио да више неће моћи да буде срећан док му се не укаже прилика да сопствену захвалност покаже тако што ће ми учинити услугу, коју ћу памтити до краја живота.

Дао сам све од себе да зауставим бујице његових суза и негодовања, истрајавајући у томе да целу ствар сматрам само предметом подсмеха; и на крају сам, макар сам тако уображавао, успео да код Песке ублажим преовлађујући осећај да ми нешто дугује. Премало сам тад размишљао – премало сам размишљао пошто је наш пријатан одмор стигао до свог краја – о томе да ће се прилика да ми се одужи, за чим је мој захвални пратилац тако жарко жудео, убрзо указати; о томе да ће је он ревносно зграбити у тренутку; и да ће, тако поступајући, цео ток мог живота скре-

нути у новом правцу и да ће ме, и у мојим сопственим очима, променити готово до непрепознатљивости.

Ипак, тако је било. Да нисам заронио за професором Песком кад је лежао под водом на шљунковитом дну, никад се, сходно свакој људској вероватноћи, не бих уплео у причу коју ће ове стране донети – вероватно никад не бих чак ни чуо за име жене која је била присутна у свим мојим мислима, која је запосела све моје снаге, која је постала једина звезда-водиља која сад управља смислом мог живота.

III

Пескино лице и понашање, оне вечери кад смо налетели један на другог код капије моје мајке, били су више него довољни да схватим да се догодило нешто несвакидашње. Било је, међутим, сасвим бескорисно затражити му објашњење из прве руке. Могао сам само да, док ме је увлачио унутра обема рука, претпоставим да је (познајући моје навике) до кућице моје мајке дошао само како би био сигуран да ће се видети са мном те ноћи, као и да је имао да ми саопшти некакве новости, изузетно пријатне врсте.

Обојица смо грнули у салон, на крајње пренагљен и непристојан начин. Моја мајка седела је поред отвореног прозора, смешкајући се и хладећи се лепезом. Песка је био један од њених великих миљеника и његове најраспусније ексцентричности увек су, у њеним очима, биле оно што је могло да се опрости. Сирота драга душа! Од првог тренутка, пошто је схватила да је малецки професор био дубоко и с наклоношћу привржен њеном сину, безрезервно му је отворила сопствено срце, и све његове збуњујуће иностране ексцентричности прихватала здраво за готово, а да није чак ни покушала да разуме било коју од њих.

Моја сестра Сара, и поред свих предности младости, била је, заиста зачуђујуће, мање гипка. Она је уистину ода-

ла дужно поштовање Пескиним изванредним душевним особинама; али није могла да га прећутно прихвати, као што га је, мене ради, прихватила моја мајка. Њене ускогруде представе о исправности прерасле су у сталну побуну против Пескиног урођеног презира према спољашњем изгледу; и увек је, мање-више, била отворено запрепашћена присношћу своје мајке према ексцентричном малецком странцу. Приметио сам, не само у случају своје сестре, него и код других, да ми из млађе генерације нисмо ниуколико тако срчани и тако импулсивни као неки од наших старијих. Непрестано виђам старије људе како црвене и како их узнемирава поглед на некакво очекивано задовољство, које нипошто не успева да помути мир њихових спокојних унука. Јесмо ли ми, питам се, данас исти онакви истински момци и девојке као што су то били наши стари у своје време? Да ли је велики напредак у образовању довео до исувише великог искорака; и јесмо ли ми у ово модерно време, тек најмања ситница на овом свету, исувише добро васпитани?

Не покушавајући да на ова питања одговорим недвосмислено, у најмању руку могу да забележим то да своју мајку и своју сестру никад нисам видео заједно у Пескином друштву, а да при том не приметим да је моја мајка много млађа од њих две. Овом приликом, на пример, док се стара дама срдечно осмехнула дечачком начину на који смо упали у њен салон, Сара је узбуђено скупљала парчиће разбијене шољице за чај, коју је професор оборио са стола у свом пренагљеном настојању да ме дочека на вратима.

„Не знам шта би се догодило, Волтере“, рече моја мајка, „да си још отезао. Песка је напола полудео од нестрпљења, а ја сам напола полудела од радозналости. Професор је са собом донео извесне дивне вести, за које каже да је могуће да ћеш показати занимање; и сурово је одбио да нам пружи макар и најмањи наговештај тога све док се његов пријатељ Волтер не појави.“

„Заиста незгодно; упропашћен је цео сервис“, промрмља Сара за себе, тужно се замисливши над остацима разбијене шоље.

Док је она изговарала те речи, Песка је, блажено и претерано несвестан непоправљиве штете коју је порцелан претрпео у његовим рукама, одвлачио велику наслоњачу на други крај просторије, тако да нас све троје обухвати погледом, у својству предавача који се обраћа својој публици. Пошто је окренуо фотељу наслоном према нама, ускочио је коленима у њу, и узбуђено се својој малој конгрегацији од три човека обратио с импровизоване проповедаонице.

„Дакле, најдражи моји“, отпоче Песка (који је увек говорио „најдражи моји“ кад је хтео да каже „цењени пријатељи“), „чујте ме. Дошло је време – саопштавам своје добре вести – најзад проговарам.“

„Слушајте, слушајте!“ рече моја мајка, повлађујући добром расположењу.

„Следећа ствар коју ће поломити, мама“, прошапутала Сара, „биће наслон најбоље наслоњаче.“

„Враћам се у живот и обраћам се најплеменитијем од свих створења“, настави Песка, страсно указујући на моју недостојну маленкост преко горњег руба фотеље. „Који ме је пронашао мртвог на дну мора (услед грча); и који ме извукао на површину; и шта сам рекао кад сам се вратио у живот и у своју сопствену одећу?“

„Много више него што је уопште било неопходно“, одговорих ја, што је непопустљивије могуће; јер и најмање охрабрење у вези с овом ствари, неизоставно је професорова осећања претварало у поток суза.

„Рекао сам“, истрајавао је Песка, „да мој живот припада мом драгом пријатељу, Волтеру, док сам жив – и тако и јесте. Рекао сам да никад више нећу моћи да будем срећан док ми се не укаже прилика да учиним нешто добро за Волтера – и уопште нисам био задовољан собом све до овог неупоредиво блаженог дана. А сад“, узвикну одушевљени малецки човек из свег гласа, „преплављујућа срећа избија

из мене кроз све поре на мојој кожи, као зној; јер вере ми, и душе, и части, то нешто коначно је обављено, и сад једино могу да кажем: У реду је – све је у реду!“

Можда је овде потребно објаснити да се Песка поносио тиме што је по свом језику био савршени Енглез, а такође и по својој одећи, манирима и досеткама. Пошто је покупио неколико наших најпознатијих колоквијалних израза, разбацивао их је свуда у свом говору, кад год би му пали на памет, претварајући их, увелико уживајући у њиховом звуку и сопственом општем непознавању њиховог смисла, у сложенице и пука понављања, и увек их набацивао једне на друге, као да се састоје од једног дугачког слога.

„Међу финим лондонским кућама, у којима подучавам језику своје родне земље“, рече професор, упадајући у своје дуго одлагано објашњење, без иједне речи увода, „постоји једна, веома фина, на великом тргу који се зове Портланд. Сви знате где је то? Да, да – разуме се. Фина кућа, најдражи моји, и у њој фина породица. А *Матта*, лепа и дебела; три младе госпођице, лепе и дебеле; два млада господина, лепа и дебела; а *Рара*, најлепши и најдебљи од свих, права грдосија од трговца, до гуше у злату – некад давно диван човек, али сад кад му је глава ћелава и кад му је искочио подваљак, више није фин у садашње време. Дакле, имајте на уму! Ја младе госпођице подучавам божанственом Дантеу, и ах! – душе-ми-благословене-ми-душе! – не може се људским језиком исказати колико божанствени Данте збуњује слатке главице све три госпођице! Није важно – све у своје време – и што више часова, то боље за мене. Дакле, ево! Замислите да данас подучавам младе госпођице, као и обично. И сви смо, нас четворо, заједно у Дантеовом *Паклу*. У Седмом кругу – али није важно: сви кругови исти су за три госпођице, лепе и дебеле – у Седмом кругу, свеједно, моје ученице добро се држе; а ја, како бих их подстакао да поново уђу, рецитujem, објашњавам и сав сам зајапурен од јалове страсти, кад – крцкање чизама, испред у ходнику, и унутра улази златни *Рара*, големи трговац ћелаве главе и с подваљком.

– Ха! Најдражи моји, ближи сам, дакле, ствари него што ви то мислите. Јесте ли ви довде били стрпљиви? Или, јесте ли рекли себи: ’Сто му ђавола! Ама, је л’ то Песка вечерас баш развезао?’“

Изјавили смо да смо дубоко заинтересовани. Професор настави:

„Златни *Рара* у руци држи писмо; и пошто се извинио због тога што нас у пределима *Пакла* узнемирава обичним послом једног смртника из куће, обраћа се трима младим госпођицама и почиње, као што ви Енглези почињете све што на овом блаженом свету имате да кажете, с великим О. ’О, драге моје’, каже големи трговац, ’овде имам писмо свог пријатеља, господина ---’ (име ми се измигољило из памћења; али није важно; на то ћемо се вратити; да, да – у реду је, све је у реду). И дакле *Рара* каже: ’Имам писмо свог пријатеља, господина; и он жели да му препоручим учитеља цртања, да пође у његову кућу у унутрашњости.’ Душе-ми-благословене-ми-душе! Кад сам чуо да златни *Рара* изговара ове речи, да сам био довољно велики да га дохватим, требало је да му ставим руке око врата и привијем га на груди, једним дугачким и захвалним загрљајем! Али како је испало, само сам поскочио на својој столици. Седео сам на трњу и душа ми је горела од жеље да проговорим, али држао сам језик за зубима, и пустио *Рари* да настави. ’- Можда ви знате’, каже овај добри човек пун новца, овако-онако преврћући писмо свог пријатеља између својих златних прстију, ’можда ви знате, драге моје, за неког учитеља цртања кога могу да препоручим?’ Три младе госпођице загледале су се једна у другу, а затим (отпочињући с незаобилазним великим О) рекле: ’О, благи Боже, не знамо, *Рара*! Али овде је господин Песка.’ На мој помен више нисам могао да издржим – помисао на вас, најдражи моји, наврла је као крв у моју главу – устао сам са столице, као да је из земље изникао шиљак, по сред столице – и обратио се големом трговцу и изрекао (енглеску фразу): ’Поштовани господине, имам човека! Водећег и најистакнутијег учитеља цртања

на свету! Препоручићу га вечерас поштом и отпремићу га, с торбом и пртљагом (поново енглеска фраза – ха!), отпремићу га, с торбом и пртљагом, сутрашњим возом!’ – Чекајте, чекајте, каже *Рара*; ‘је л’ он странац или је Енглез?’ ‘Енглез од главе до пете’, одговарам ја. ‘Угледан?’ каже *Рара*. Господине, кажем ја (јер ово последње питање ме је разбеснело, и престао сам да будем пријатан према њему) – ‘Господине! Неугасива ватра генија букти у грудима овог Енглеза и, што је још занимљивије, пре тога буктала је у грудима његовог оца!’ ‘Није важан’, каже златни варварски *Рара*, ‘није важан његов геније, господине Песка. Није нам потребан геније у овој земљи, изузев ако га прати углед – а у том случају веома нам је драго да је међу нама, заиста нам је веома драго. Може ли ваш пријатељ да предочи сведочанства – писма која говоре о његовом карактеру?’ Немарно одмахујем руком. ‘Писма?’ кажем ја. ‘Ха! Душе-ми-благословене-ми-душе! Мислим да заиста може! Хрпе писама и пун кофер сведочанстава, ако вам је тако по вољи!’ ‘Једно или два биће довољно’, каже овај човек пун равнодушности и новца. ‘Нек ми их пошаље, с именом и адресом. И – чекајте, чекајте, господине Песка – пре него што пођете свом пријатељу, боље да узмете ноту.’ ‘Банк-ноту!’ кажем ја, огорчено. ‘Не банк-ноту, ако вам је по вољи, све док је мој одважни Енглез прво не заради.’ ‘Банк-ноту!’ каже *Рара*, крајње изненађен, ‘ко је говорио о банк-ноти? Мислим на ноту с условима – меморандум о ономе што се од њега очекује. Наставите с предавањем, господине Песка, а ја ћу вам дати неопходан препис из писма свог пријатеља.’ Човек од трговине и новца седа и прихвата се свог пера, мастила и папира; а ја поново силазим у Дантеов *Пакао*, с три младе госпођице које иду за мном. Кроз десет минута, нота је састављена, и *Рара* шкрипи својим чизмама, одлазећи ходником. Од тог тренутка, тако ми вере и душе, и части, ни за шта више нисам знао! Узвишена мисао о томе да сам најзад уграбио прилику, и да, испуњен захвалношћу, могу да будем на услузи свом најдражем пријатељу на свету већ се зачела, устелила

се у моју главу и опила ме. Како сам извео своје младе госпођице и себе из нашег предела *Пакла*, како сам своје друге полове после тога уредио, како ми је бедна вечера сама склизнула низ грло, познато ми је колико и човеку на месецу. Довољно ми је то што сам овде, с нотом тог крупног трговца у руци, огроман као сам живот, разигран као ватра и срећан као краљ! Ха! ха! ха! у-реду-у-реду-у-реду-све-је-у-реду!“ На том месту професор замахну меморандумом с условима изнад своје главе и своју дугачку и садржајну причу оконча својом крештавом пародијом на енглеско „ура“.

Моја мајка устала је истог тренутка кад је он завршио, румених образа и блиставих очију. Обема рукама срдечно је загрлила малецког човека.

„Драги мој, добри Песка“, рече она, „никад нисам сумњала у истинску наклоност Волтеру – али сад сам више него икад уверена у то!“

„Сигурна сам да смо веома обавезни професору Пески, Волтера ради“, додаде Сара. Она је напола устала и, изговарајући те речи, као да је и сама пошла према наслоњачи; али је, приметивши да Песка одушевљено љуби руке мојој мајци, поново навукла озбиљан израз на лице и вратила се на своје место. „Ако се овај приступачан малецки човек овако опходи према мојој мајци, како ли ће се опходити према мени?“ Лица понекад говоре истину; и то је несумњиво била мисао која се родила у Сариној глави, док се поново спуштала на столицу.

Док сам ја, лично, био дирнут искреношћу Пескиних мотива, моје расположење тешко да се издигло онолико колико је требало на изгледе о будућем запослењу, које је сад стајало преда мном. Кад је професор завршио с руком моје мајке, и кад сам му се срдечно захвалио на томе што се заузео за мене, замолио сам га да ми допусти да завири у поруку с условима, коју је његов угледни покровитељ саставио како бих је размотрио.

Песка ми уручи документ, тријумфално замахнувши руком.

„Читајте!“ рече човечуљак достојанствено. „Обећавам вам, пријатељу мој, речи златног *Раре* говоре језиком самих труба.“

Меморандум с условима био је једноставан, јасан и сажет, у сваком случају. Из њега сам сазнао:

Прво, да је Фредерик Ферли, благородни, из Лајмриц Хауса, у Камберленду, желео да ангажује компетентног учитеља цртања, за период од четири месеца, засигурно.

Друго, да ће дужности које учитељ треба да очекује бити двојаке. Он треба да подучава две младе даме сликању акварелом; а своје слободно време, после тога, треба да посвети репарирању и урамљивању вредне колекције цртежа, потпуно занемарене.

Треће, да понуда онемо ко се буде прихватио и ваљано обављао ове дужности износи четири гвинеје недељно; да ће становати у Лајмриц Хаусу; и да ће се тамо према њему опходити као према господину.

Четврто и последње, да за ово постављење не треба да се пријављује нико ко није у стању да поднесе изузетне препоруке у погледу карактера и способности. Препоруке слати у Лондон, пријатељу господина Ферлија, који је овлашћен да закључи све неопходне уговоре. После ових упутстава следили су име и адреса Пескиног послодавца у палати Портланд – и ту се порука, то јест меморандум, завршавао.

Изгледи које је ова понуда за намештење пружала свакако су били привлачни. Посао је вероватно био и лак и пријатан; предложено ми је јесење доба године кад сам био најмање заузет; а услови су, судећи према личном искуству у својој професији, били изненађујуће широкогрудни. Знао сам следеће; знао сам да себе треба да сматрам веома срећним ако успем да добијем понуђено намештење – а ипак, чим сам прочитао меморандум, осетио сам у себи необјашњиву одбојност према уплитању у ту ствар. Никад у целом свом претходном искуству нисам наишао на случај да ми се дужности и склоности тако болно и тако необјашњиво разилазе, као сад.

„Ах, Волтере, твом оцу никад се није указала прилика попут ове!“ рече моја мајка, кад је прочитала поруку с условима и вратила ми је натраг.

„Упознати тако истакнуте људе“, примети Сара, исправљајући се у фотељи, „и још под тако галантним условима једнакости!“

„Да, да; услови су, у сваком погледу, прилично примамљиви“, узвратиш ја нестрпљиво. „Али пре него што пошаљем препоруке, хтео бих да имам нешто мало времена да размотрим...“

„Да размотриш!“ узвикну моја мајка. „Ама, Волтере, шта је то с тобом?“

„Да размотриш!“ понови моја сестра. „Изрећи тако крајње необичну ствар, у овим околностима!“

„Да размотрите!“ прикључи се професор. „Шта ту има да се разматра? Одговорите ми на то! Зар се нисте жалили на своје здравље, и зар нисте чезнули за оним што називате миомирисом сеоског ветрића? Па, у рукама вам је папир у којем вам се нуди да се без престанка давите у сеоском ветрићу, током четири месеца. Зар није тако? Ха! А затим – треба вам новац. Дакле! Зар четири златне гвинеје недељно није ништа? Душе-ми-благословене! само ми дајте тако нешто – и чизме ће ми, као чизме златног *Rare*, шкрипати од осећаја неодољивог благостања човека који у њима корача! Четири гвинеје недељно, и приде још и шармантно друштво две младе госпођице! и још преко тога, ваш кревет, ваш доручак, ваша вечера, ваши опојни енглески чајеви и ручкови и испијање пенушавог пива, све то бесплатно – ама, Волтере, пријатељу мој драги – какав је то ђаво! – да први пут у свом животу не могу да вас погледам и не начудим вам се довољно!“

Ни очигледно запрепашћење моје мајке услед мог понашања, ни Пескино страсно набрајање предности које ми доноси ново запослење, ни на који начин нису уздрмали моје безразложно опирање томе да пођем у Лајмриц Хаус. Пошто сам изнео све ситне приговоре, које сам био у ста-